

1. KAPITOLA

Kedysi sa mi zdalo zvláštne, že niekto ako Henry vôbec existoval. Zvláštne sa mi zdalo aj to, že niekto mohol fungovať v prostredí, ktoré mu bolo úplne cudzie, a pritom ho to vôbec neovplyvnilo. Akoby ho chránila akási odolná hmota, podobná tej, ktorú kedysi používali ako ochranný náter na lode, čo sa plavili po mori.

Henry si na krajec nekysnutého nambulského chleba natieral drahé ochutené maslo dovezené z Londýna.

„Keď som ráno vstal, nemohol som uveriť vlastným očiam. Predstav si, pred mojou chatrčou sa akási osemčlenná familia snažila preniesť svoj stan bližšie k rieke. Chlapíkovi som povedal, že: Myslel som, že sme v utečeneckom tábore a nie v dovolenkovom rezorte. Ale do toho, kamoš, len tak ďalej. Čo tam po podvýžive – hlavne, že budete mať dobrý výhľad.“

Henry mal dvadsaťtri rokov a vyzeral ako Ježiš.

V Safile sme raňajkovali skoro ráno, hneď ako sa rozvidnelo. Vtedy bol všade pokoj a od neznesiteľnej horúčavy nás delila ešte hodina. Hlboké ticho prerušovalo len občasné kikiríkanie kohúta a Henryho neprestajné trkotanie. Henry dokázal čušať, len keď spal. V to ráno ma na ňom niečo obzvlášť znepokojovalo. Mala som totiž podozrenie, že si začal so Sian, s jednou z našich citovo menej stálych sestričiek. Sedela pri ňom a pozerala na neho tak sladko, až by jeden dostal cukrovku. Sian bola milé dievča. Prišla k nám pred dvomi mesiacmi po tom, ako našla po návrate z nočnej v Derby svojho novopečeného manžela v posteli s taxikárom z Cypru. Nuž a rozhodla sa, že terapiu radšej absolvuje na diaľku.

Betty tak ako zvyčajne hovorila o jedle. „Viete, čo by som si teraz *fakt* dala? Lekvárovú roládu na pare s vanilkovým krémom. Ale to som celá ja. Možno by ani nebolo treba tú roládu a stačil by mi krém. Alebo maslová žemlovka. Och, to by bolo, s hrozienkami a troškou muškátového oriešku. Ktovie, či by nám Kamal pripravil žemlovku, ak by sme vyrobili z plechových dóz na sušienky provizórnu rúru.“

Bolo pol šiestej ráno. Vstala som od stola, vyšla von a vzdychla si. Zvláštne, ako tu človeka popudia drobnosti, zatiaľ čo všetky tie hrôzy sa vytlačia na okraj jeho mysle. Nabrala som si do hrnčeka vodu a prešla na kraj pahorku, aby som si umyla zuby.

Areál tábora som mala za chrbtom, spolu s okrúhlymi chatrčami z blata, sprchami, latrínami a plátenným stanom, kde sme jedávali. Predo mnou ležalo pieskové údolie, v strede ktorého sa rozprestieral náš tábor Safila – akoby obrovská jazva v púšti, odtlačok obrovskej nohy na obrovskej pláži. O tomto čase bolo svetlo ešte jemné, slnko blede a obloha sa len rozjasňovala. Medzi malými kopcami a chodníkmi, ktoré viedli k miestu, kde sa spájali dve modré rieky, stáli chatrče, v ktorých bývali utečenci. Pred piatimi rokmi, počas veľkého hladomoru, ich tu bolo šesťdesiatisíc a denne sto z nich zomrelo. Teraz ich tu zostalo dvadsaťtisíc. Zvyšok sa vrátil ku hranici s Kefti, späť do hôr a do vojny.

Prudký závan horúceho vetra sčeril suchú trávu. V to ráno mi v hlave vŕtalo aj čosi iné ako Henry. V tábore sa čoraz viac hovorilo o roji kobyliek, ktorý by mohol ohroziť žatvu. V tábore sa často šírili rôzne poplašné správy, až bolo niekedy ťažko uznať, čomu vlastne veriť. Počuli sme aj o príleve nových utečencov, ktorí sú na ceste k nám, vraj by ich malo byť niekoľko tisíc.

V tábore sa pomaly rozoznievali viaceré zvuky – zaháňanie kôz, smiech, vrava detí, ktoré sa hrali. Všetky značili istú spokojnosť. Pamätám si, keď tu znel len nárek a plač. Ten sa vždy spájal s hladovaním a smrťou. Zahryzla som si do palca a snažila sa rýchlo začať myslieť na čosi iné. Na tie časy som nespomínala rada. Z provizórnej jedálne bolo počuť približujúce sa kroky. Bol to Henry, ktorý sa pomaly vliekol cez areál späť ku svojej chatrči. Mal na sebe svoje obľúbené tričko, na ktorom boli možné definície humanitárneho pracovníka:

- a) Misionár?
- b) Žoldnier?
- c) Čierna ovca?
- d) Zlomené srdce?

Henry zakrúžkoval možnosť b), čo bol, samozrejme, len žart, keďže jeho rodina vlastnila polovicu Leicestershire. A ja? Asi by som bola niečo medzi c) a d), plus naivná hlupaňa.

V lete v roku 1985 som sa v Londýne zalúbila. To je to najhoršie, čo sa žene môže stať. Vtedy som sa zoznámila s Oliverom, budúcim objektom mojich tajných túžob. Bolo to na gala predstavení Vivaldiho Glórie v Royal Albert Hall, ktoré sa uskutočnilo na počesť princeznej Michael z Kentu. Vtedy som pracovala v nakladateľskej spoločnosti Ginsberg a Fink ako dievča pre všetko. Vždy som všade chodila v minisukniach, na obchodných rokovaní som si v jemných čiernych pančuchách prekladala nohu cez nohu a dookola trkotala, ako ľudí zaujíma len môj vzhľad. Smiešne. Keď máte dvadsaťpäť, bojíte sa, že vás nik neberie vážne a vníma vás len ako sexuálny objekt. Nuž a neskôr, keď vás všetci už berú vážne, trápi vás, že viac sexuálny objekt nie ste.

Predseda našej spoločnosti sir William Ginsberg rád usporadúval stretnutia s rôznymi umelcami. Hostom nikdy vopred neprezradil, kto ďalší príde. Pre ľudí ako ja, ktorí v umení a kultúre neboli celkom doma, boli takéto udalosti hotovou nočnou morou. Človek sa bál vôbec opýtať, čo kto robí, aby náhodou trápne neoslovil autora *Lásky v čase cholery* alebo jedného z Beach Boys.

Sir William ma k sebe pozval na večierok trikrát. No aj tak som si myslela, že si ani nepamätá, kto vlastne som. Vždy zamestnával mladé dievčatá a jednu či dve zakaždým pozýval na večierky, aby sa postarali o rozptýlenie. Zakaždým som bola neuveriteľne nervózna. Na druhej strane sa mi páčilo zoznamovať sa s niektorými zaujímavými a talentovanými ľuďmi. Chcela som k nim patriť. Večer venovaný Vivaldimu bol prvý, kedy som bola pozvaná na takú obrovskú párty. Bola som nadšená.

Sir William zorganizoval ešte pred koncertom malé siorée v hosťovskom salóniku v Albert Hall. Tam sa podávali drinky asi pre sto ľudí. Potom rezervoval pätnásť lôží a nakoniec nasledovala večera, ktorej sa mohla zúčastniť vyvolená dvanásťka. Ostatní sme mohli ísť do čerta.

V ten večer som do Albert Hall úmyselne prišla o čosi neskôr. Na dámskych toaletách som v zrkadle skontrolovala svoj odraz a potom

som šla dlhou červenou chodbou k Elgarovmu salóniku. Uvádzač v uniforme sa uistil, či je moje meno na zozname, a keď mi otvoril ťažké drevené dvere, takmer ma oslepila ostrá žiara. Miestnosť bola zariadená dozlata a všetko sa ligotalo. Vyparadení hostia schádzali po ornamentálnom schodisku v strede miestnosti a nakláňali sa cez pozlátene zábradlie na hornom poschodí. Nad nimi žiarili krištáľové lustre a vznášal sa jemný dymový opar.

Úplne ma to uchvátilo. Bolo to, akoby sa v jednej miestnosti zhromaždili všetky postavičky z bábkovej satirickej šou Spitting Image: Frank Bruno, Jeffrey Archer, Anneka Riceová, Neil Kinnock, Terry Wogan, Melvyn Brag, Kate Adieová, Koo Starková, Bob Geldof, Nigel Kennedy, Richard Branson. Zúfalo som medzi hosťami hľadala nejakú známu tvár z práce, ale nikoho som nevidela. Stáť v miestnosti plnej celebrit bolo dosť čudné. Človek mal pocit, že všetkých pozná, ale jeho nepoznal nikto. Zamierila som teda k stolu, kde sa podávali kokteily. Keď som sa pretláčala davom, začula som útržky rozhovorov.

„Úprimne, musím uznať, nie je to celkom ono...“

„Vieš, že s Melvynom boli problémy...“

„Jerome, máš tu telefón?“

„Vidíš, vždy som vravel, že si toho na seba berie priveľa...“

„Toscu teda ozaj nemusím...“

„... Melvynov problém... ktovie, či sa snaží...“

„Jerome...“

Zrazu som cítila, že ma niekto chytil za lakeť.

„*Hmmm!* Si to najkrajšie dievča na svete. Och panebože, vyzeráš úžasne. Tentoraz som sa naozaj zalúbil, prisahám. Žiadne pochybnosti. Pobožkaj ma, drahá, prosím.“

Bol to Dinsdale Warburton, jeden z našich prominentných autorov. Velikán anglickej divadelnej scény. Dinsdale pre nás nedávno napísal svoje memoáre. Bol to chlap s ustarostenou tvárou, homosexuál ako vystrihnutý z príručky. Bol nechvejne milý.

„Och, ale čo to, drahá!“ Dinsdale zvrátil s hrôzou obočie. „Nemáš nič na pitie. Poď, niečo ti zaobstaráme. Poďme hneď na to!“

Potom za mnou niekoho zbadal. „Och. Najokúzľujúcejší muž na svete! Ach jaj, skvelé. Vyzeráš úžasne. Aj minule si bol skvelý, nech už to bolo akokoľvek. Pôsobil si *neskonale* múdro a očarujúco.“

Oliver Marchant bol redaktorom a moderátorom úspešného programu na kanáli Channel Four, ktorý sa volal *Zaostrené na umenie*. Predchádzala ho povesť okúzľujúceho donchuana, no netušila som, že účinky jeho pôsobenia budú až také ničivé. Dinsdale sa mi prihovril: „Poznáš tohto šarmantného muža, moja drahá? Poznáš pána Olivera Marchanta?“

Spanikárila som. Ako má človek odpovedať na takúto otázku, ak ide o známu osobnosť? Áno, videla som vás v televízii? Nie... to je, akoby som povedala, že som o ňom nikdy nepočula. „Áno, teda... nie. Prepáčte... trápne.“

Oliver ma chytil za ruku. „A toto je?“

„Ach, najkrajšie dievča na svete, môj milý, skutočná bohynia.“

„Áno, ale ako sa *volá*, Dinsdale?“ opýtal sa Oliver.

Dinsdale sa zatváril zmätene. Nemohla som uveriť, že zabudol moje meno. Pracovali sme spolu už dva mesiace.

„Som Rosie Richardsonová,“ povedala som ospravedľujúco.

„Rád vás spoznávam... Rosie Richardsonová,“ povedal Oliver.

Vysoký, tmavý, dokonale upravený muž. Oblečený mal tmavomodrý oblek s klasickou kravatou uvoľnenou pri krku, a nie motýlika. Presne si pamätám, ako mu vtedy čierne vlasy padali na golier, aj jemné strnisko na jeho brade.

„Rosie, drahá, idem ti hneď po čosi na pitie. Už aj bežím. Musíš od smädu *odpadávať*,“ povedal Dinsdale a s kajúcnyim výrazom v tvári zmizol.

Otočila som sa k Oliverovi. Práve sa zhováral so šedivým hlásateľom správ. Spolu s hlásateľom prišla aj jeho mladučká dcéra.

„Tak ako sa darí, priateľu?“ opýtal sa hlásateľ a potľapkal Olivera po pleci.

„Ale, furt to isté, čo ti budem hovoriť. Ako sa máš, Sarah?“

Oliver sa šarmantne prihovráľal dievčaťu, ktoré sa zdalo byť rozrušené ešte viac, ako som bola ja. Potom sa pozrel smerom ku mne a usmial sa, akoby chcel povedať: „Počkejte chvíľu.“

„Maj sa, Sarah,“ povedal Oliver sladko, keď sa dievča s otcom chystali na odchod. „A veľa šťastia pri skúškach.“ Potom jej zakýval. „Konečne,

doparoma,“ povedal polohlasne a pozrel na odchádzajúcu tínedžerku. „Nemohol som sa dočkať, kým zmizne.“ Zasmiala som sa. „Takže,“ povedal, „bavíte sa dobre?“

„Nuž, ak by som mala byť úprimná, je to tu pre mňa trochu čudné,“ povedala som. „Nikdy predtým som nebola v miestnosti s toľkými známymi ľuďmi. Zdá sa, že všetci sa navzájom poznajú. Ako v nejakom klube. Poznajú sa *naozaj*?“

„Máte pravdu. Vždy mi to pripadalo ako nejaká novodobá aristokracia, ale je to presne, ako hovoríte. Akurát vstup je o čosi otvorenejší. Skrátka, Klub slávnych. Jediné, čo treba k prihláške o členstvo, je, aby vás poznali tí správni hráči,“ povedal a pohľadovo sa rozhladol po miestnosti.

„Nie, nie, to *vy* máte pravdu, *naozaj to je* ako aristokracia,“ povedala som dychtivo. „Usadlosti na vidieku a poľovačky dedené z generácie na generáciu: Julian Lennon, Keifer Sutherland.“

„A my dvaja stojíme na vresovisku,“ povedal Oliver, „ktoré predstavujú všetky prvotriedne sály a udeľovania cien, na ktorých ste kedy boli. Ale v podstate to *naozaj je* ako v nejakom klube, a ten má svoje pravidlá. Treba sa v nich vyznať. Ten, kto je menej známy, musí počkať, kým ho osloví ten známejší.“

Vtom ho prerušila lady Hilary Ginsbergová, žena sira Williama, a úplne tým poprela jeho teóriu. „Oliver, som taká rada, že vás opäť vidím. Ako vám to ide s Lorcom?“

Oliverova tvár nachvíľu akoby odrážala prázdnotu. Vôbec ju nespoznal.

„Hilary Ginsbergová. Som rada, že ste prišli,“ povedala rýchlo a chrbtom sa natočila ku mne, čím ma úplne odstavila. „Poznáte sa s Martinom?“

Lady Hilary bola známa tým, že sa rada chválila svojimi známosťami. Často som trávila hodiny sklonená nad jej zoznamami slávnych hostí, keď chystala niektorý zo svojich večierkov. Pôsobili na mňa ako štatistiky zoradené podľa indexu slávy. Boli na nich maliari, herci, spisovatelia, novinári, ktorí sa v rebríčku pohybovali hore-dole podľa toho, kto bol práve viac v kurze, komu viac prialo šťastie alebo kto sa horlivejšie snažil o pozornosť. Lady Hilary akoby tento index prijala ako

meradlo všetkého vo svojom živote. Raz som začula jej rozhovor – a to bez akejkoľvek irónie – prečo niekoho zo zoznamu vynechať alebo nie. Dokonca aj jej najlepšie priateľky dostali pozvanie k nej a sirovi Williamovi len vtedy, ak ich hodnota stúpala. V opačnom prípade sa s nimi stretávala iba v súkromí na obede.

Oliver vysvetlil teóriu Klubu slávnych spisovateľke, ktorú mu lady Hilary predstavila. Ja som potom s nadšením zistila, že k hosťom sa pridá aj reportér Noel Edmond a novinár Damien Glit – známy ako Damien Git – ktorý sa venoval najmä móde a štýlu a s ktorým som pred časom pracovala.

„Dajte dvoch z nich do miestnosti s *ne-celebritami* a budú sa rozprávať len medzi sebou – o tom, či sa stretli na niektorom z večierkov, čo usporiadali. No a ten, čo mal na večierku viac známych hostí, sa, samozrejme, prihovori prvý,“ pokračoval Oliver. Všetci naokolo sa smiali. „No tak, Martin, ty si celebrita. Isto o tom vieš svoje.“ Keď dokončil vetu, otočil sa ku mne a hľadel na mňa.

„Božemôj, to je skvelý nápad. Nechcel by si nám o tom napísať článok?“ navrhol Damien Git.

Olivera zachránil zvonček, ktorý zvolával hostí do lôží. Vtom sa za nami zjavil sir William a všetkých prekvapil. „Podte, nech sa páči, hore, nič nestíhame, tak nech nezmeškáme trúbky.“ Potom schmatol pod pazuchu Olivera a spisovateľku a poháňal ich preč. Úbohú lady Hilary nechal tam. Tvárila sa, akoby práve zniesla vajce, a to sa rozbilo.

Najprv som sa snažila držať s nimi krok, ale potom sa zjavil Dinsdale a priniesol mi kokteil. „Drahá, je mi to tak veľmi ľúto. Trpím, hanbím sa. Som ten najzábudlivejší starý blázon.“ Starý afektovaný lišiak.

„Už sa tým netráp,“ povedala som.

Oliver sedel v lôži za mnou. Počas celého predstavenia mnou burcovalo vzrušenie. Páčilo sa mi, že cítim jeho dych na krku a chrpte, ktorý mi odhaľoval hlboký výstrih vzadu na šatách. V jednom momente sa akoby náhodou dotkol mojej pokožky. Skoro som dostala orgazmus.

Keď hudba dohrala a ozval sa potlesk, neodvážila som sa na neho ani pozrieť. Stála som a pozorovala, ako sa sála vyprázdňuje, a snažila sa upokojiť. Počula som, že niekto schádza po schodoch ku mne. Bol to on. Naklonil sa a pobožkal ma na šiju. Teda dúfala som, že to bol on.